

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 12. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Onsdag den 13. december 2017

Tidspunkt: Mødet startede kl. 11.12

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Jan E. Jørgensen (V), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Claus Larsen-Jensen (S) og Nikolaj Villumsen

Desuden deltog: statsminister Lars Løkke Rasmussen og sundhedsminister Ellen Trane Nørby.

Punkt 1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 14. december 2017 og møde i Det Europæiske Råd (art. 50) den 15. december 2017

Det Europæiske Råd 14/12-17 – bilag 7 (udkast til retningslinjer for konklusioner vedr. art. 50)

Det Europæiske Råd 14/12-17 – bilag 6 (udkast til konklusioner vedr. DER)

Det Europæiske Råd 14/12-17 – bilag 4 (rapport vedr. fase 1 af artikel 50-forhandlingerne)

Det Europæiske Råd 14/12-17 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Statsministeren: Der er møde i morgen og på fredag. I morgen mødes vi til den ordinære del af mødet, hvor vi bl.a. skal diskutere forsvar, EU's sociale dimension, uddannelse, kultur, migration og en række udenrigspolitiske emner. På fredag bliver der holdt et særligt topmøde – og i virkeligheden jo to – om Den Økonomiske og Monetære Union i et udvidet format, hvor vi også deltager, og et møde om Brexit i det såkaldte artikel 50-format, altså uden Storbritannien. Det er mange dagsordener og mange vigtige emner, og for mange af dem er der ikke lagt op til, at der skal konkluderes eller træffes beslutninger – det er work in progress.

Først vil jeg sige et par ord om den del af mødet, der starter i morgen, hvor der vil være en diskussion om EU's forsvars- og sikkerhedspolitiske samarbejde. Forventningen er, at vi vil drøfte de nye initiativer på området, som følger af udenrigsministermødets beslutning om at etablere et forstærket forsvarssamarbejde, PESCO, der nu skal konkretiseres. Danmark har et forsvarsforbehold, så vi deltager ikke i PESCO. Det rokker ikke ved, at vi alligevel finder det positivt, at de øvrige EU-lande styrker et fælles europæisk fokus på Europas sikkerhed. Det kommer også os til gavn.

Jeg forventer, at drøftelserne også kommer ind på etableringen af det forsvarsindustrielle udviklingsprogram under EU's forsvarsfond og styrkelsen af den civile del af EU's forsvars- og sikkerhedspolitiske samarbejde. Store dele af dette kan – også selv om vi har et forbehold – have en umiddelbar dansk interesse, og vi vil over tid, når der udvikles konkrete forslag, tage stilling til, om det er omfattet af vores forbehold, for den danske industri også har spidskompetencer på området. Derfor skal vi varetage nogle interesser – selvfølgelig med respekt for forsvarsforbeholdet.

NATO's generalsekretær vil deltage i drøftelsen, og udover at det giver en anledning til personligt at ønske tillykke med hans forlængelse i går, understreger det også, at man i udviklingen af et tættere europæisk forsvarssamarbejde hele tiden har for øje, at der skal være en stærk koordinering med NATO, og at vi skal undgå at kopiere hinandens kompetencer. Så vi lægger stor vægt på EU-NATO-samarbejdet.

Vi vil også følge op på drøftelserne fra det sociale topmøde i Göteborg. Jeg forventer ikke en indgående drøftelse, for vi brugte hele dagen i Göteborg på at diskutere disse emner, men forventer, at vi vil vedtage konklusioner om den sociale søjle, der matcher det, der blev undertegnet på det sociale topmøde.

Vi kommer også til at følge op på en drøftelse, der fandt sted på et frokostmøde i Göteborg, om uddannelse og kultur. Det er som bekendt områder, hvor kompetencen ligger hos medlemsstaterne, og det skal vi holde fast i. Det rækker dog ikke ved, at EU kan bidrage med at facilitere samarbejder på tværs af landene, der styrker udveksling på områder for innovation, forskning og faglighed – og dermed bidrager til at øge EU's samlede konkurrenceevne. Vi har f.eks. i Danmark rigtig gode erfaringer med Erasmus-programmet, som man fint kan både styrke og bygge videre på.

Jeg forventer også, at stats- og regeringslederne vil give deres opbakning til præsident Macrons idé om at fremme netværksdannelsen mellem de europæiske universiteter, der ønsker at deltage i mere forpligtende samarbejdsprogrammer.

Endelig støtter vi fra dansk side ideen om at øge fokus på undervisning i fremmedsprog. Det er et område, hvor Danmark allerede ligger bedre end de fleste øvrige EU-lande, så målsætningen om, at alle skal kunne to sprog udover deres egne, forsøger vi at forfølge i den danske folkeskole med tidlig sprogstart i engelsk og med fransk/tysk fra 5. klasse. Her er vi godt med og kan derfor bakke op om disse tanker.

Der er for alle disse emner ikke lagt op til beslutninger, men til, at Kommissionen i løbet af foråret vil fremlægge henstillinger, som senere skal behandles og vedtages af Rådet. Derfor vil regeringen selvfølgelig også vende tilbage til udvalget her på de relevante tidspunkter, og når der ligger konkrete forslag, der skal tages stilling til.

Så vil vi på mødet formentlig være nået frem til spisetid, hvor der skal være en middagsdrøftelse om migration. Den finder sted på et tidspunkt, hvor indrejsetallene til Europa generelt ser bedre ud. Frontex har oplyst, at der i de første 10 måneder af 2017 var et fald på ca. 63 pct. i antallet af illegale grænsekrydsninger langs EU's ydre grænser sammenlignet med samme periode sidste år. For så vidt angår Danmark, ser det også fint ud. Når vi tager november med, tror jeg, at vi når op på 3.200 asylansøgere, og sidste gang man for en tilsvarende periode var på et lavere antal end det, vi har haft i årets første 11 måneder, var i 2008, så der er kommet pænt styr på det. Det betyder ikke, at vi er kommet i mål endnu, så vi skal fortsætte indsatsen og bringe alle instrumenter i anvendelse. Det gælder bl.a., når det handler om at få fuld kontrol med den ydre grænse og om at give operationel støtte til de mest berørte medlemslande. Det gælder også samarbejdet

med transit- og oprindelseslande om migrationshåndtering – og om at fjerne årsagerne til migration. Jeg forventer, at vi også vil drøfte status over forhandlingerne om det fælles europæiske asylsystem – herunder, hvordan vi finder den rette balance mellem ansvar og solidaritet i forhandlingerne om revisionen af Dublinforordningen.

Der er som bekendt tale om en vanskelig sag, som ikke har flyttet sig meget i den seneste tid. Den kommer nok heller ikke til at flytte sig meget på det kommende møde. På Det Europæiske Råds møde i oktober kom man til enighed om, at vi skal søge ved konsensus at blive enige om at reformere det fælles europæiske asylsystem i første halvdel af 2018. Allerede af den grund er det næppe på torsdag, at der kommer en konklusion i sagen.

Jeg forventer, at der under middagen også vil være en drøftelse af aktuelle udenrigspolitiske emner: Ukraine, hvor det vil være oplagt, at Merkel og Macron gør status over situationen i det østlige Ukraine og implementeringen af Minskaftalen. Der er ikke meget positivt at berette om det, for implementeringen er gået helt i stå. Derfor forventer jeg også, at der vil være enighed i EU-kredsen om, at EU's økonomiske sanktioner over for Rusland skal forlænges endnu en gang inden deres udløb i januar, så vi fastholder presset på Rusland.

Det kan ikke udelukkes, at der vil være en drøftelse af de seneste udmeldinger fra amerikansk side om Israel, om end jeg ikke ved det med sikkerhed. Der er en udbredt konsensus i EU om en tostatspolitik og en bekymring over Trumps beslutning, så det er ikke sådan, at den drøftelse vil føre andre steder hen, end hvor vi allerede er, men det kan godt være, at emnet bliver berørt. Jeg har også en forventning om, at den franske præsident vil formidle sine indtryk fra det udmærkede klimamøde, der fandt sted i Paris i går.

Fredag morgen bliver der afholdt et særligt eurotopmøde i et format, hvor alle EU-27-landene deltager – inklusive Danmark. Det er positivt, at vi sidder med ved bordet, og det har jeg også tænkt mig at kvittere for. Selv om vi ikke har euroen i Danmark, har vi et stærkt ønske om, at et eventuelt yderligere eurosamarbejde udvikles transparent og står åbent, så det er rigtig positivt, at mødet afvikles i det format. Der vil finde en overordnet drøftelse om udviklingen af ØMU'en sted, ligesom man vil diskutere det styrkede bank-samarbejde etc. – alt med afsæt i et oplæg fra Tusk. Der lægges ikke op til konkrete beslutninger på rådsmødet. I sidste uge fik vi fra Kommissionens side en omfattende ØMU-pakke med en række vidtrækkende tanker og forslag om bl.a. en europæisk monetær fond, koblinger mellem udbetaling af EU-midler og implementering af landespecifikke anbefalinger samt en EU-finansminister.

Nogle af forslagene forekommer fornuftige, mens andre forekommer noget vidtløftige. Jeg lægger stor vægt på at fokusere på det, der samler de 27 lande og giver konkret merværdi for borgere og virksomheder. Jeg synes, at vi skal være varsomme med store, nye projekter, som vi ikke kan følge til dørs, og som befolkningerne ikke ser behovet for. Men som sagt: vi kommer med sikkerhed ikke til at træffe beslutninger om nogen af Kommissionens forslag på fredag, da vi har kun haft kort tid til at studere dem, og finansministrene har heller ikke haft lejlighed til at drøfte forslagene endnu. Derfor lægger Tusk også op

til, at eurogruppen eller Økofin får mandat til at arbejde videre med elementerne i ØMU-pakken, og at man så vender tilbage til emnet på junitopmødet næste år.

Efter eurotopmødet vil der være et møde i artikel 50-formatet om Brexit-forhandlingerne. Her er formålet at tage stilling til, om der er opnået tilstrækkelige fremskridt i forhandlingerne om de væsentlige bodelingsemner til, at forhandlingerne kan overgå til fase 2. Bodelingsemnerne er det finansielle mellemværende, borgerrettigheder – altså rettighederne for EU-borgere i Storbritannien og omvendt – og så problemstillingen Irland/Nordirland.

Der har været lange forhandlinger, der også har været yderligere vanskeliggjort af britisk indenrigspolitik. Det skal jeg ikke kloge mig på, for jeg prøver på at følge med i dansk indenrigspolitik, så må vi overlade det andet til de andre, men sagen er den, at der i fredags blev opnået et gennembrud i forhandlingerne. EU's chefforhandler, Barnier, og kommissionsformanden vurderer derfor nu, at resultatet er tilstrækkeligt til, at de kan anbefale EU-27 at overgå til fase 2, altså forhandlingerne om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien og herunder også om en overgangsordning. Europa-Parlamentet er glædeligt nået til den samme konklusion på baggrund af den statusrapport, som de har forholdt sig til, og som blev offentliggjort af kommissionsformand Juncker og premierminister May i fredags. Ligesom de 26 andre lande har vi brugt de seneste dage på at gennemgå de resultater, der er opnået i forhandlingerne, og som fremgår af statusrapporten. Overordnet set er vi godt tilfreds. Jeg forventer og tror også på, at de andre er tilfredse, og at vi derfor kan træffe en beslutning om at overgå til fase 2. Det er vigtigt, for vi arbejder med en stram deadline, der kan presse – og der ligger svære forhandlinger forude. Det vil tage flere år at forhandle en ny relation på plads, ikke mindst en ambitiøs frihandelsaftale, som der har været en gensidig interesse i, og derfor forventer jeg også, at der vil være enighed om hurtigt at starte forhandlingerne om en overgangsordning, så vi ikke risikerer at stå i et juridisk tomrum uden juridisk grundlag for vores relationer med Storbritannien, når de forlader EU den 30. marts 2019.

Det var, hvad jeg havde valgt at bringe i dag, og så glæder jeg mig til at svare på spørgsmål og lytte til gode råd og kommentarer.

Peter Hummelgaard Thomsen nævnte, at diskussionen om reformeringen af det fælles europæiske asylsystem havde været oppe i udvalget flere gange, og at han havde noteret sig, at statsministeren ikke mente, at man skulle have en automatisk og obligatorisk omfordelingsmekanisme. Det var interessant, at Donald Tusk i oktober og senest i sit hyrdebrev havde foreslået, at man måske skulle lægge ideen på hylden, og at han derefter var blevet mødt med en skarp kritik fra Kommissionen. Hvad var statsministerens vurdering af konfliktlinjerne i spørgsmålet? Var der blandt stats- og regeringscheferne en anerkendelse af, at man var nødt til at gå andre veje end obligatorisk omfordelingsmekanisme, og stod slagsmålet derfor mellem Rådet og Kommissionen?

Kenneth Kristensen Berth mente, at det var et usædvanligt sprogbrug af den græske kommissær Dimitris Avramopoulos at beskyldte Tusk for at være antieuropæisk og for at

komme med et uacceptabelt udspil. Det skyldes vel, at Tusk bevægede sig i den virkelige verden, mens den græske kommissær ønsketænkte. Kenneth Kristensen Berth ville i øvrigt gerne vide, om statsministeren havde en idé om de andre landes appetit på en ØMU-pakke. Han havde forstået, at vinden var tilbage i EU's sejl, men den forekom ham alligevel lidt for ambitiøs.

Nikolaj Villumsen fandt det logisk, at Grækenland og Italien ikke var enige i, at der ikke skulle være en fordeling i EU, idet det uden en fordeling er de to lande, der står med det største antal asylansøgere og flygtninge. Enhedslisten støttede en frivillig kvoteordning, som Danmark kan deltage i.

Nikolaj Villumsen ville i øvrigt gerne vide, om statsministeren forventede en bred opbakning til forhandlingen af overgangsordningen for Brexit.

Om det militære samarbejde sagde han, at der i den franske og den tyske militærindustri nok var gode kontrakter at få i forbindelse med det planlagte samarbejde, og at det nok også var grunden til, at Merkel og Macron var meget aktive i sagen. Kunne statsministeren udelukke, at danske skattekroner på trods af forbeholdet ender med at gå til den forsvarsindustrielle udviklingsfond og dermed til udviklingen af EU's militære ambitioner?

Om det sociale topmøde sagde han, at hvis man havde håbet, at man i konklusionerne derfra kunne finde løsninger på problemer med social dumping som følge af ureguleret bevægelighed af arbejdskraft i EU, ville man blive skuffet. Det var tydeligt, at de gældende regler for det indre marked ikke ville blive ændret, og at man dermed ikke ville ændre på presset på danske løn- og arbejdsvilkår ude på arbejdspladserne. Det var trist, men sådan var det desværre.

Endelig sagde han, at Enhedslisten bakkede op om målrettede sanktioner mod Rusland som en konsekvens af, at Rusland krænkede folkeretten på Krim og i det østlige Ukraine. Det kunne man lade sig inspirere af i forbindelse med Israels krænkelser af international lov og af folkeretten, og det ville være en passende måde at regere på i forhold til at få presset en situation med reelle forhandlinger igennem i kølvandet på Trumps udmelding om at gøre Jerusalem til Israels hovedstad, før der var en fredsftale med palæstinenserne.

Statsministeren svarede Peter Hummelgaard Thomsen og Kenneth Kristensen Berth, at det ville være forkert af ham at gennemgå alle positioner i spørgsmålet om et asylsystem, men at det var vigtigt at forstå, at der var tale om flygtninge. En del af den græske og italienske udfordring havde med illegal indvandring og med folk, der ikke har krav på asyl, at gøre. Der var trods alt ikke stillet forslag om at fordele illegale migranter efter en nøgle. Statsministeren mente, at etableringen af et system ville være at starte det forkerte sted. Laver man et system, der lægger op til, at krydser man EU's ydre grænser, er man inde og vil blive omfordelt til et EU-land, tiltrækker det snarere end at holde folk væk. Det ansporer at vide, at hvis man sætter sin fod på græsk jord, kan man ende i f.eks. det skandinaviske eller hollandske velfærdssamfund. Man burde derfor starte med at få styr på de

ydre grænser, gøre noget ved årsagerne til den illegale indvandring og få lavet aftaler med oprindelseslande om at hjemtage illegale migranter. Han mente, at der nu var en højere grad af konsensus om netop det, hvor Danmark tidligere sad ret alene med det synspunkt. Det gav sig bl.a. udslag på det seneste EU-Afrika-topmøde, hvor EU talte med større tydelighed om princippet om noget for noget. EU ville gerne hjælpe via EU-Afrika-Trustfunden og anden støtte til vækst i Afrika, men der var også krav den anden vej rundt. Fokus flyttede sig altså det rigtige sted hen. Det var også det, der lå til grund for, at Tusk for egen regning i Leaders' Agenda vurderede, at obligatoriske kvoter i høj grad deler vandene og i øvrigt er ineffektive. Statsministeren var enig i hans vurdering, men havde samtidig noteret sig, at andre ikke var. Man var som sagt blevet enige om, at man skulle søge konsensus ved udgangen af 2018, og derfor ville der næppe opstå en enighed på den kommende uges møde. Den danske position var klar: Man gik ikke ind for et obligatorisk kvotesystem, og forbeholdet gjorde i øvrigt, at Danmark ikke kunne blive omfattet.

Til Kenneth Kristensen Berth sagde statsministeren endvidere, at appetitten på et udvidet ØMU-samarbejde og en IMF-lignende konstruktion, hvor man stiller flere penge til rådighed, hvis der leveres i landene, afhæng af det endelige design. Det var også grunden til, der var brug for en diskussion, og den skulle Danmark også deltage i, selv om Danmark ikke var med i samarbejdet. Hvis man udvikler værktøjer, hvor man laver ressourceoverførsler fra effektive lande til ineffektive lande uden modkrav, vil det forringe Europas samlede konkurrenceevne. Det vil tømme ressourcerne ud af de konkurrencedygtige lande og ikke skabe en konkurrencedygtighed hos dem, der ikke har den. Hvis det var et spørgsmål om i højere grad at presse på for, at landene laver deres hjemmearbejde og gør alt det, som man har gjort i lande som Danmark, kan det have et perspektiv. Appetitten afhæng altså af, om landene så sig selv som lande, der finansierede det eller skulle have noget ud af det – og det kom an på designet. Her kunne man også trække en parallel til den sociale dimension, som Nikolaj Villumsen havde spurgt til. På Göteborgtopmødet kom man tættere på definitionen af begreberne. Nogle var måske enige med Nikolaj Villumsen i, at skal man fremme den sociale profil, skal man afvikle det indre marked; andre har tænkt på at foretage massive ressourceoverførsler, så de lande, der har store sociale problemer, løftes op – betalt af dem, der har løst egne problemer. Statsministeren var enig med den tredje gruppe, det mente, at det er vigtigt med en social dimension i al politik, og at man skal fremme lighed og lige muligheder. Det fordrer dog tunge beslutninger. Han var stolt af, at Danmark lå i toppen på scoreboardet, ikke på grund af massive overførsler fra strukturfondsmidler, men fordi man igennem generationer har truffet nogle svære beslutninger om bl.a. det fleksible arbejdsmarked. Når man ønskede en social dimension i Europa, måtte han insistere på, at man tog den vej, der gav resultater – og det inkluderede ikke afviklingen af det indre marked.

Statsministeren svarede Nikolaj Villumsen, at der ville være enighed om en overgangsordning i forhold til Brexit og en principiel opbakning til, at man skulle sætte skub i forhandlingerne om den fremadrettede relation og arbejde med en interimperiode.

Om det forsvarsindustrielle samarbejde sagde statsministeren, og det var i dansk interesse at deltage i forhandlingerne om et forordningsforslag om et forsvarsindustrielt udviklingsprogram. Hjemmelsgrundlaget var industripolitik og ikke forsvarspolitik, og det var derfor ikke omfattet af det danske forsvarsforbehold. Dansk industri havde spidskompetencer på området, og ud over dimensionen om, at Europa skulle et større ansvar for egen sikkerhed, var det logisk at sørge for at bygge industrikompetence op og noget af den teknologi, som Danmark selv ville efterspørge og bruge skatteborgeres penge på at indkøbe. Hvis man lagde til grund, at alle landene har et forsvar, som der investeres betydeligt i, er det fornuftigt at tænke over, hvordan man understøtter industriudviklingen i egne lande. Det skaber arbejdspladser i de europæiske lande og dermed ikke kun i USA.

Nikolaj Villumsen gjorde det klart, at han ikke ønskede at afskaffe det indre marked, men ændre reglerne ved f.eks. at indføre en juridisk bindende social protokol for at undgå social dumping.

Han ville i øvrigt gerne have bekræftet, om det var korrekt, at det var EU i sin helhed, der skulle betale for initiativer på forsvarsområdet, og at Danmark derfor ville skulle bidrage til den forsvarsindustrielle udviklingsfond. Hvad med PESCO? Skulle det også finansieres via disse midler? Forsvarsfonden havde været oppe på en eksperthøring arrangeret af Europaudvalget, og hans indtryk derfra var, at der kom mange politiske interesser i spil. Han anbefalede, at man var opmærksom på den franske eller tyske økonomiske interesse i, at man tilfældigvis altid vælger at købe våben fra Frankrig eller Tyskland. Det betød på ingen måde, at der så ville være tale om billigere produkter.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, om man kunne få en fælles EU-finansminister uden at ændre Lissabontraktaten.

Om migration sagde han, at der var ræson i at afholde folk fra at forlade deres hjemlande, så det undrede ham, at migration og Aid for Trade ikke var koblet sammen. Det havde han også ladet udviklingsministeren vide, da hun havde forelagt et punkt om Aid for Trade på europaudvalgsmødet ugen før. Når man lavede aftaler med lande i Afrika, var det så ikke naturligt at tale om migration, før man diskuterede handel? En privilegeret handelsadgang til Europa må jo forudsætte, at man er villig til at tage imod egne statsborgere, der tager til EU uden anledning til det.

Statsministeren var opmærksom på Nikolaj Villumsens pointer i forbindelse med udviklingen af en fælles industripolitik. Selv var han tilhænger af frihandelshandelsaftaler mellem EU og resten af verden og anerkendte fuldt ud, at man også skal opbygge egne kompetencer. Der lå en balance i ikke at blive europaprotektionistisk. Samtidig skulle man ikke være naiv i forhold til store europæiske industrinationer. Der var også den danske interessevaretagelse, for Danmark havde også en industri og nogle kompetencer. Forslagene, der endnu ikke forelå, blev udviklet med et hjemmelsgrundlag, der gjorde det muligt for Danmark at påvirke. Dette spillede i øvrigt ind i den flerårige finansielle ramme fra 2020 og frem, der skulle finde sin form i en situation, hvor nettobidragyderen Storbritannien forlader EU, og hvor man skal forsøge stadig at holde EU-budgettet på 1 pct. af

BNP. Dertil var der selvfølgelig en masse ønsker til prioriteringer, så alt i alt var det for tidligt at sige, hvordan det ville falde ud.

Til Kenneth Kristensen Berth sagde statsministeren, at Kommissionen havde stillet forslaget om en fælles finansminister, men at ingen endnu vidste, hvad der lå i det. Det var ikke et spørgsmål om titler, men om mandat og kompetencer. Var det f.eks. en kommissær eller eurogruppeformanden, der skulle have en bestemt type opgaver? Det var for tidligt at sige noget konkret om den sag.

Han var enig med Kenneth Kristensen Berth i, at en efterlevelse af spillereglerne, herunder hjemtagelse af egne statsborgere, hvis de illegalt har flyttet sig, skulle tages med. Men i al politik går det ud på at finde en balance. Livet ville være nemmere, hvis man kun skulle følge én interesse hele tiden, men det ville ikke flytte ret meget. EU har en objektiv interesse i, at der sker en udvikling i Afrika. Sker den ikke, genereres der et stærkere pres på Europa, fordi de afrikanske lande også er potentielle vækstøkonomier, og Europa skal passe på egne arbejdspladser. Der er også en geopolitisk interesse: Er det kun kineserne, der har Afrika som interessesphære, eller er der også plads til andre? Man må overveje, hvilke systemer der kan udvikles over tid. Man kan ikke lave politik på den måde, at man aldrig vil tale eller lave aftaler med et afrikansk land om noget, med mindre én ting er sat hundrede procent igennem.

Punkt 2. Veterinærpakken

EUU alm. del (17) – bilag 218 (kommenteret dagsorden)

Sundhedsministeren forelagde veterinærpakken under ét. Se punkt 2 a nedenfor. Den efterfølgende dialog og mandatgivning er placeret under de relevante punkter.

FO a) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fremstilling, markedsføring og anvendelse af medicineret foder og om ophævelse af Rådets direktiv 90/167/EØF

– Tidlig forelæggelse

Forelæggelse ved sundhedsministeren

KOM (2014) 0556

KOM (2014) 0556 – bilag 3 (samlenotat)

EUU alm. del (15) – bilag 294 (udvalgsmødereferat side 350, senest behandlet i EUU 11/12-15)

Sundhedsministeren: Det er overordnet en god pakke med vigtige forslag, der modarbejder antibiotikaresistens på EU-plan, letter byrden for erhvervet og sikrer øget tilgængelighed af lægemidler til dyr. Når det drejer sig om antibiotikaudvikling, var der ikke oprindeligt specifikke regler om anvendelsen af den type lægemidler i Kommissionens forslag. Antibiotikaresistens er en stigende global sundhedstrussel, og resistensforebyggelsen er højt prioriteret i Danmark. Der er i flere år blevet arbejdet for at bekæmpe resistens ud fra et One Health-perspektiv, der inddrager både den veterinære og den humane sundhedssektor. I juli 2017 offentliggjorde jeg og miljø- og fødevareministeren en fælles national strategi, som er uddybet i to handlingsplaner for henholdsvis sundhedssektoren og veterinærsektoren.

Bl.a. er der for første gang sat konkrete mål for at reducere antibiotikaforbruget i primærsektoren og for et skift i forbruget fra de bredspektrede til de smalspektrede antibiotika i primærsektoren og for en reduktion i anvendelsen af de særlige typer af antibiotika, som er kritisk vigtige for behandlingen af infektioner hos mennesker. Alt sammen med henblik på at reducere antibiotikaresistens. Miljø- og Fødevareministeriet arbejder efter en MRSA-handlingsplan, der mere specifikt fokuserer på den resistente bakterie husdyr-MRSA.

Et af punkterne i vores fælles strategi er vigtigheden af et stærkt internationalt arbejde med at begrænse resistens, og vi har derfor arbejdet aktivt under forordningsforhandlingerne for et ambitiøst beskyttelsesniveau for forebyggelse af resistens.

Med forordningen vil der f.eks. blive indført:

- Forbud mod rutinemæssig anvendelse af bl.a. antibiotika
- Forbud mod at bruge den type lægemidler til vækst og ydelsesfremmende formål
- At risiko for resistensudvikling skal indgå i vurderingen ved godkendelse af lægemidler.

- Mulighed for at visse indholdsstoffer er forbeholdt behandlingen af infektioner hos mennesker.

Det er en vigtig pakke, som helt grundlæggende skal bekæmpe resistens, så antibiotika også i fremtiden kan bruges til at behandle patienter. For så vidt angår administrative byrder, indebærer forslaget bl.a., at markedsføringstilladelser vil få gyldighed på ubestemt tid, så virksomhederne ikke længere skal ansøge om fornyelse af tilladelserne efter 5 år. Kravene om miljørisikovurderinger for generiske lægemidler lettes i tilfælde, hvor der findes en nyere vurdering for det originale lægemiddel, og kravene til etiketteringen af den indre emballage lettes.

Forordningsforslaget understøtter som nævnt også større tilgængelighed til lægemidler til dyr. Hensigten er, at flere dyr på sigt skal kunne behandles med lægemidler, der er tiltænkt behandling af den pågældende dyreart og indikation. Det bliver bl.a. nemmere at få godkendt lægemidler til begrænsede markeder f.eks. til sjældne sygdomme eller mindre dyrearter, og beskyttelsesperioden for den tekniske dokumentation for visse lægemidler forlænges fra 10 til op til 18 år. Dermed bliver mulighederne for at tjene en investering i udvikling af veterinærlægemidler ind bedre.

Forslagene har været længe undervejs. Faktisk fremsatte Kommissionen dem i 2014. Særlig forhandlingerne om veterinærlægemiddelforordningen har været langvarige, fordi det er et særdeles omfattende og teknisk kompliceret forslag.

Når jeg kommer med mit forhandlingsoplæg i dag, skyldes det, at forhandlingerne nu er nået dertil, hvor formandskabet vil gå til Coreper for at få et mandat, så forhandlingerne med Europa-Parlamentet kan indledes efter nytår.

Det estiske formandskab har været fast besluttet på at nå i mål med forslagene inden jul, og siden oktober er der blevet arbejdet intenst for at finde løsninger på de udestående spørgsmål.

Vi forventer p.t., at formandskabet går til Coreper med forslagene den 20. december, og derfor er det vigtigt at få fastlagt den danske holdning til forslagene nu.

FO Regeringens forhandlingsoplæg er, at Danmark tilslutter sig forordningsforslaget om veterinærlægemidler, idet vi fra dansk side

- lægger betydelig vægt på et højt beskyttelsesniveau, der ikke hindrer dansk produktion og eksport,
- arbejder for regler, der understøtter indsatsen for ansvarlig brug af veterinære antibiotika,
- arbejder for, at reglerne ikke bliver unødvendigt byrdefulde for veterinærlægemiddelindustrien og landbruget,
- arbejder for, at de nationale myndigheder anvender ressourcerne hensigtsmæssigt og ikke unødigt bureaukratisk,

- arbejder for mest mulig indflydelse for medlemsstaterne i beslutningsprocessen om udstedelse af markedsføringstilladelser,
- arbejder for, at der ikke stilles krav om sanktioner, der forpligter medlemslandene på nærmere betingelser omkring pålæggelse af bøder eller tvangsbøder og
- lægger afgørende vægt på, at der ikke stilles godkendelseskrav, der kan være i strid med grundloven.

I forhold til forordningsforslaget om medicineret foder er regeringens forhandlingsoplæg, at Danmark tilslutter sig forslaget, idet vi fra dansk side:

- arbejder for regler, der understøtter indsatsen for ansvarlig brug af veterinære antibiotika,
- arbejder for et højt beskyttelsesniveau, der ikke hindrer dansk produktion, herunder at de danske regler om ordinerings af foderlægemidler i forbindelse med sundhedsrådgivningsaftaler kan opretholdes, og
- arbejder for mest mulig sammenhæng med forordningsforslaget om veterinære lægemidler.

Endelig er det regeringens forhandlingsoplæg, at Danmark tilslutter sig forslaget om ændring af lægemiddelforordningen, idet vi fra dansk side:

- arbejder for mest mulig indflydelse for medlemsstaterne i den videre proces for fastsættelse af detaljerede regler, for så vidt angår f.eks. gebyrer og variationer, og
- arbejder for, at der sker en afgræsning og regulering af hovedbestanddele i basisretsakten, på de områder, hvor der delegeres kompetence til Kommissionen.

Foran os har vi samlet set en god pakke, der kan styrke det europæiske niveau for resistensbekæmpelse, og som samtidig kan tage hånd om den veterinære lægemiddelsektor, hvor der er søgt en god balance mellem at sikre et højt niveau for fødevarerikkerhed, dyresundhed og -velfærd og den offentlige sundhed samt at sikre erhvervslivet gode produktions- og eksportvilkår.

Jeg håber, at I på den baggrund kan støtte de tre forslag.

Kenneth Kristensen Berth henviste til, at den tidligere sundhedsminister den 11. december 2015 havde sendt miljø- og fødevarerministeren til at orientere om sagen, idet hun selv var forhindret. Miljø- og fødevarerministerens respons på spørgsmål om medicineret foder var, at man ville få rig lejlighed til at debattere emnet over de kommende år, og at sundhedsministeren ville vende tilbage og orientere om sagen. Det var ikke sket, til trods for at der nu var gået 2 år. Der havde været langvarige og teknisk vanskelige forhandlinger, så det undrede ham, at udvalget ikke var blevet bedre orienteret. Hvorfor stillede man udvalget en orientering i sigte 2 år tidligere, men vendte først tilbage nu?

Nikolaj Villumsen spurgte, om der var tale om en totalharmonisering, så Danmark ikke kunne bygge ovenpå.

Sundhedsministeren sagde, at reglerne for området stammede tilbage fra starten af 1990'erne, og at man også fra dansk side nu ville sikre en fælles ramme for medicineret foder. Hensigten med forordningsforslaget var at skabe et højt sikkerhedsniveau, der også tager højde for den tekniske udvikling på området i forhold til hjemmeblandere og lignende, hvor der efterfølgende skal gives en fremstillingstilladelse. Man kunne på en række punkter gå længere på nationalt niveau, også når det handlede om antibiotikabeskyttelsesniveauet.

Vurderingen var, at sagen ikke tidligere havde været moden til forelæggelse i udvalget. Estland havde lagt vægt på, at der skulle ske noget på området under det estiske formandskab, og der var sat gang i forhandlingerne, der ellers gik tilbage til 2014. Der havde været intensive forhandlinger de seneste måneder, hvor også danske aktører var blevet inddraget via orienteringsmøder i Lægemiddelstyrelsen og Fødevarestyrelsen i efteråret for at sikre danske synspunkter. Sagen var altså den, at der ikke tidligere var sket en fremdrift, der gav anledning til en orientering af udvalget. Ministeren havde noteret sig, at der var en opfattelse i udvalget af, at der skulle have været en yderligere orientering. Det seneste forhandlingsmøde havde fundet sted ugen inden, og vurderingen var, at det nu skulle forelægges Coreper, og at der derfor var behov for at få forhandlingsmandat.

Nikolaj Villumsen var tilfreds med, at regeringen ville gå videre i forhold til antibiotika og kunne dermed støtte forhandlingsoplægget.

Peter Hummelgaard Thomsen mente, at regeringen havde fundet en fornuftig balance og kunne støtte forhandlingsoplægget.

Sundhedsministeren ville sørge for, at udvalget blev opdateret enten mundtligt på et møde eller pr. skrift. Man arbejdede på at finde en balance mellem at sikre et højt beskyttelsesniveau, der flugter den danske prioritering i forhold til bekæmpelse af antibiotikaresistens, og så det ikke blev unødigt bureaukratisk og byrdefuldt.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det. Socialistisk Folkeparti og Alternativet var ikke repræsenteret på mødet, men havde meddelt, at de støttede forhandlingsoplægget.

FO b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 726/2004 om fastlæggelse af fællesskabsprocedurer for godkendelse og overvågning af human- og veterinærmedicinske lægemidler og om oprettelse af et europæisk lægemiddelagentur

– *Tidlig forelæggelse*

Forelæggelse ved sundhedsministeren

KOM (2014) 0557

KOM (2014) 0557 – bilag 3 (samlenotat)

Nikolaj Villumsen delte regeringens skepsis over for delegerede retsakter, som ville gøre det muligt for Kommissionen at vedtage yderligere regler uden at spørge medlemslandene. Lagde regeringen afgørende vægt på at få dem ud?

Sundhedsministeren svarede, at regeringen ikke lagde afgørende vægt på, at de delegerede retsakter udgik, men at man arbejdede på at gøre rammerne for dem klare og tydelige. Regeringen havde også betonet over for Kommissionen, at det skulle sikres, at de ikke blev så brede, at de kan udnyttes unødigt.

Peter Hummelgaard Thomsen mente, at regeringen havde fundet en fornuftig balance og kunne støtte forhandlingsoplægget.

Nikolaj Villumsen kunne ikke støtte forhandlingsoplægget.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde ytret sig imod det. Socialistisk Folkeparti og Alternativet var ikke repræsenteret på mødet, men havde meddelt, at de støttede forhandlingsoplægget.

FO c) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om veterinære lægemidler

– *Tidlig forelæggelse*

Forelæggelse ved sundhedsministeren

KOM (2014) 0558

KOM (2014) 0558 – bilag 5 (samlenotat)

KOM (2014) 0558 – bilag 4 (henvendelse af 20/11-17 fra Økologisk Landsforening)

EUU alm. del (15) – bilag 294 (udvalgsmødereferat side 351, senest behandlet i EUU 11/12-15)

Nikolaj Villumsen påpegede, at det fremgik af samlenotatet, at en bestemmelse udgik, men at det var uklart, hvilken der var tale om. Det er vigtigt, at der i Danmark er regler om, at læger og dyrlæger ikke må sælge veterinære produkter. Var den bestemmelse, der udgik?

Sundhedsministeren svarede, at det blev fastsat i national ret og ikke indgik i forordningsforslagets anvendelsesområde. Det havde heller ikke været del af forhandlingerne.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde ytret sig imod det.

Peter Hummelgaard Thomsen mente, at regeringen havde fundet en fornuftig balance og kunne støtte forhandlingsoplægget.

Nikolaj Villumsen kunne ikke støtte forhandlingsoplægget.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde ytret sig imod det. Socialistisk Folkeparti og Alternativet var ikke repræsenteret på mødet, men havde meddelt, at de støttede forhandlingsoplægget.

Mødet sluttede kl. 12.14